

Trakya Kalkınma Ajansı

Edirne Yatırım Destek Ofisi

Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi

1. ANA METİN

1.1. Mevcut Durum

Dış Ticaret(İthalat/İhracat Yapısı)

Edirne ilinin 2015 yılı kişi başına ihracatı 92 \$ olarak gerçekleşirken, TR21 Bölgesi'nde bu rakam 813, Türkiye'de ise 1827 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ili için 2015 yılı kişi başına ithalat 189 \$ olarak kayıtlara geçmiştir. Edirne ilinde 2015 yılında gerçekleşen kişi başına ihracat ve ithalat rakamları hem bölge hem de Türkiye ortalamalarının altında seyretmiştir.

Tablo-1: Kişi Başına İhracat ve İthalat Rakamları

	Kişi Başına İhracat (\$)	Kişi Başına İthalat (\$)
TR-Türkiye	1827	2632
TR21-Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	813	600
TR212-Edirne	92	189

Kaynak: TÜİK, 2015

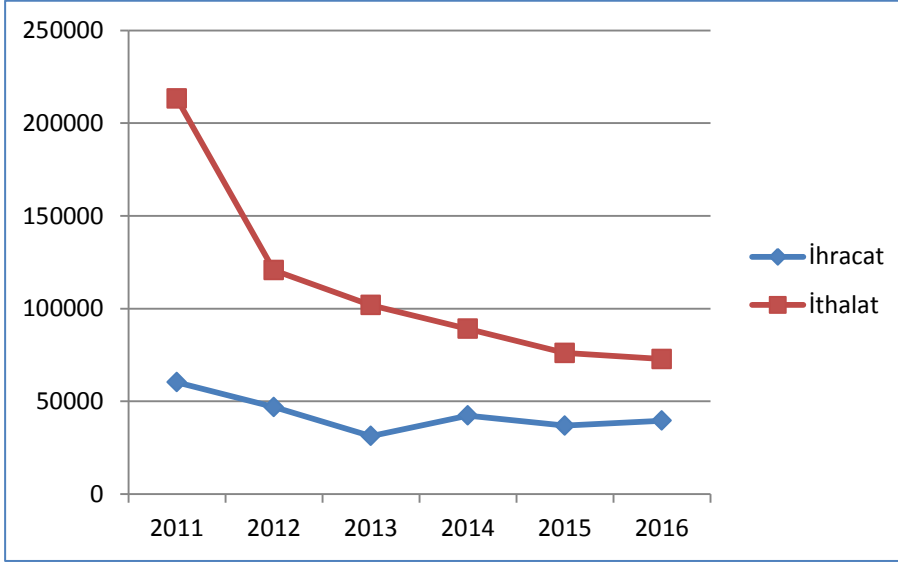
2016 yılında Edirne yaklaşık 39 milyon \$ ihracat performansına ulaşmış olup, bu rakamlar sırasıyla TR21 Bölgesi için 1,1 milyar \$ ve Türkiye için 142 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl Edirne yaklaşık 72 milyon \$ ithalat gerçekleştirmiş olup, bu rakamlar sırasıyla TR21 Bölgesi için 1,3 milyar \$ ve Türkiye için 198 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

Tablo-2: İhracat ve İthalat Rakamları

	İhracat (Bin \$)	İthalat (Bin \$)
TR-Türkiye	142545946	198616139
TR21-Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	1161239	1340174
TR212-Edirne	39575	72809

Kaynak: TÜİK, 2016

Grafik-1: Edirne İhracatı ve İthalatı, 2011-2016

Kaynak: TÜİK,2016

İstihdam

2013 yılı itibarı ile TR21 Bölgesi işgücüne katılma oranının yüksek (%55,5), işsizlik oranının düşük (%7,5), ve istihdam oranının ise yüksek olduğu (%51,3) bir bölgedir. İşgücü piyasasındaki olumlu özellikler Edirne’de de söz konusudur. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 verilerine göre; Edirne’de işgücüne katılma oranı %54,3, işsizlik oranı %7,8 ve istihdam oranı ise %50,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlar dikkate alındığında Edirne; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır. İşsizlik oranı bakımından da Türkiye ortalamasına (%9,7) göre daha iyi durumdadır.

Tablo-3: Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
TR-Türkiye	50,8	9,7	45,9
TR21-Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	55,5	7,5	51,3
TR212-Edirne	54,3	7,8	50,1

Kaynak: TÜİK, 2013

Üretim

Trakya Bölgesi'nde kişi başına yaratılan katma değer, Türkiye'den daha iyi performans göstermektedir. Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli'ni içine alan TR21 Bölgesi'nin yarattığı kişi başına gayri safi katma değer, en son açıklandığı 2014'de 29 bin 703 TL'dir. Türkiye ortalamasında ise bu değer 26 bin 489 TL'dir. Edirne'nin yarattığı kişi başına gayri safi katma değer 23 bin 346 TL olarak hesaplanmış olup, hem bölge hem de Türkiye rakamlarının altında performans sergilemiştir.

Tablo-4: Gayrisafi Yurtiçi Hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, NACE Rev.2, Cari Fiyatlarla (Bin TL),

	Tarım	Sanayi	Hizmetler	GSYH
TR-Türkiye	134 724 745	576 440 635	1 097 024 575	2 044 465 876
TR21-Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	4 770 535	20 416 521	17 690 780	48 480 676
TR212-Edirne	1 836 788	1 839 077	4 571 385	9 324 917

Kaynak: TÜİK, 2014

Edirne'ye ilişkin katma değer gözlemleri yapılamadığı için, senaryoları oluştururken TR21 bölgesindeki eğilimlerin Edirne için de geçerli olacağı kabul edilmiştir. Nitekim 2004-2012 döneminde cari fiyatlarla Edirne'de tarımsal üretim değerindeki artış %9,5 olurken, aynı oran TR21 bölgesi ve Türkiye genelinde %7,8 olmuştur.

TR21 bölgesindeki sanayileşme eğilimine paralel olarak bölgede tarım sektöründe üretim ve istihdam artışı Türkiye ortalamasının altındadır. Fakat bölge içinde sanayileşme eğilimlerinin zayıf olduğu Edirne'de tarımda çalışan sayısı, TR21 ve Türkiye ortalamalarının üzerine çıkarak %9 gibi hızlı bir artış göstermiştir. Tarımda çalışanların sayısı genelde TR21 bölgesinde 2004 yılından sonra azalma eğiliminde olmuş, ancak küresel krizin etkisiyle 2008 ve 2009 yıllarında yeniden tarım istihdamında bir artış görülmüştür. TR21 bölgesinde tarımsal istihdam artışının en yavaş olduğu il Tekirdağ ve ardından Kırklareli'dir. Bu nedenle tarımın Edirne'de TR21 bölgesinden daha hızlı artmış olduğu düşünülmektedir. Edirne'de hizmetler sektörü TR21 bölgesine paralel bir gelişme gösterirken, sanayi sektöründe ise TR21'in gerisinde kalmış olması muhtemeldir.

2004-2011 döneminde Türkiye'ye oranla TR21'de nüfus artış hızı ve GSKD artış hızı daha yüksek olmuş, bunun sonucunda kişi başı gelir artış hızı Türkiye ortalamasının üzerine çıkmış

ve TR21, Türkiye ortalaması ile arasındaki farkı açmaya devam etmiştir. İstihdama katılma oranı ve istihdam da Türkiye ortalamasının üzerinde artmıştır. Sektörler itibarı ile verimlilik artışına bakıldığında TR21 bölgesinde hizmetlerde verimlilik artışının Türkiye ortalamasına yakın olduğu, buna karşılık sanayi sektöründe verimlilik artışının düşük, tarım sektöründe ise yüksek olduğu görülmektedir.

İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları

Tablo-5: Girişimlerin Sektörel Dağılımı

YIL	BÖLGE KODU	BÖLGE ADI	Toplam	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	Madencilik ve taşocakçılık	İmalat	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	İnşaat	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	Ulaştırma ve depolama	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	Bilgi ve iletişim	Finans ve sigorta faaliyetleri	Gayrimenkul faaliyetleri	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	İdari ve destek hizmet faaliyetleri	Eğitim	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	Diğer hizmet faaliyetleri
2015	TR	Türkiye	3.584.832	31.877	7.115	434.285	8.971	4.907	263.081	1.241.766	539.416	313.542	43.942	23.792	59.655	211.171	59.333	33.208	44.229	35.661	228.881
2015	TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	85.900	2.522	180	7.978	28	175	6.283	28.906	12.956	11.630	703	423	1.667	3.849	862	776	750	766	5.446
2015	TR212	Edirne	21.622	917	61	1.608	5	18	1.350	7.712	3.115	3.340	163	98	190	1.033	164	138	161	179	1.370

Kaynak: TÜİK, 2015

Girişimlerin sektörel dağılımı itibarı ile, Edirne ticaret, ulaştırma ve konaklama sektörlerinde yer alan girişim sayısının fazlalığı ile dikkat çekmektedir. İmalat sanayi girişimlerinin diğer TR21 illerine kıyasla nispeten yüksek oluşu ildeki küçük ölçekli sanayi kuruluşlarının fazla oluşuyla ilişkilidir. İnşaat ve ticaret sektörlerinde girişimlerin payının TR21 illerine göre daha fazla oluşu dikkat çekmektedir. Edirne’de ekonomi içindeki hizmetler sektörü ağırlığını korurken, bu sektörün alt kırımlarına bakıldığında girişimlerin yarısından çoğunun geleneksel hizmet alanlarında olduğu, modern hizmetler alanlarında faaliyet gösteren girişimlerin payının ise dörtte birin altında kaldığı dikkati çekmektedir.

Sanayi Yapısı

Öncelikli Sektörler

Trakyaka tarafından yapılan Rekabetçilik analizine göre Trakya Bölgesinde beş sektör öne çıkmaktadır. Bu sektörler; beyaz eşya, deri, kağıt, kauçuk, ve tekstildir. İhracat rakamlarının ötesinde, rekabet analizinde kullanılan Elmas Modelinin ortaya koyduğu sonuçlara göre rekabet edebilirlik potansiyeli yüksek çıkan sektörler ise süt ve süt ürünleri sektörü, üzüm ve üzüm ürünleri sektörü, tarım makineleri sektörü, lojistik sektörü, turizm, tekstil ve hazır giyim sektörüdür. Analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre rekabetçi sektörleri bölgede sanayisi en gelişmiş olan Tekirdağ’ın belirlediği gözlemlenmiştir.

İller arası rekabetçilik endeksi Edirne’nin endüstriyel ve ekonomik gelişimde Türkiye’de orta sıralarda yer aldığını göstermektedir. Edirne sanayileşme ve iş imkânları konusunda diğer illere göre dezavantajlı bir konumda yer almaktadır. Edirne’de tarıma dayalı sanayilerin göreceli daha fazla geliştiği gözlemlenmektedir. Edirne ili geneli düşünüldüğünde ilde tarıma dayalı sanayi ve hizmetler sektörü (turizm ve ticaret) öncelikli sektörler arasındadır.

Edirne ilinin coğrafi olarak üç önemli Nehrin (Meriç, Tunca, Arda) birleşim noktasında olması ve verimli topraklar üzerinde kurulu bulunması nedeniyle önemli miktarda tarımsal üretim gerçekleşmektedir. Bu gün için yaklaşık olarak Türkiye çeltik üretiminin % 50’si, yağlık ayçiçeği üretiminin % 25’i ve buğday üretiminin % 3’ü Edirne’de gerçekleşmektedir.

Buna bağlı olarak da İl sanayinin gelişimi tarıma dayalı sanayi şeklinde oluşmuştur. Bu gün için sanayi siciline kayıtlı 378 işletmenin; 48 adedini pirinç üretimi yapan işletmeler 13 adedini Ham ve Rafine Yaę üretimi yapan işletmeler ve 10 adedini un üretimi, 23 adedini Süt ve Süt Ürünleri üretimi yapan işletmelerden oluşmaktadır.

Tarıma dayalı sanayi işletmeleri dışında ilde gelişen diğer bir sektör tekstil sektörüdür. Bugün için ilde 29 adet tekstil işletmesi bulunmakta olup buralarda çalışan sayısı yaklaşık olarak 7.514 kişidir.

Edirne linyit kömürü rezervleri bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. 27 adet linyit kömürü işletmesinde yaklaşık olarak yıllık 470 bin ton linyit kömürü üretilmektedir. Üretilen kömürün büyük bir bölümü il sanayi işletmelerinde ve konutlarda ısınma amaçlı kullanılmaktadır.

Sanayide çalışanların, % 53,04'ü giyim eşyası imalatı, % 16,24'ü gıda ürünleri ve içecek imalatı, % 7,99'u kömür madenciliği sektöründe istihdam edilmektedir.

Sanayideki istihdamın % 73,2'si işçi, % 1,92'si mühendistir.

Tablo-6:Edirne İmalat Sanayii İstihdam Rakamı

ÇALIŞAN SAYISI	16.027
-----------------------	--------

Kaynak: Sanayi Genel Müdürlüğü, Türkiye 81 İl Sanayi Durum Raporu, 2015

Edirne İlinde Sanayi Siciline Kayıtlı Sanayi İşletmesi Sayısı 378'dir. İlin ait olduğu bölgede illerin sanayi bakımından değerlendirmesi yapıldığında, %3,78'lik bir oran ile Balıkesir, %0,68'lik bir oran ile Bilecik, %22,37'lik bir oran ile Bursa, %1,38'lik bir oran ile Çanakkale, %0,67'lik bir oran ile Edirne, %56,64'lük bir oran ile İstanbul, %1,39'luk bir oran ile Kırklareli, %4,98'lik bir oran ile Kocaeli, %2,6'lık bir oran ile Sakarya, %4,67'lik bir oran ile Tekirdağ, %0,84'lik bir oran ile Yalova yer almaktadır.

Tablo-7: Edirne İlinde Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı

10 - Gıda Ürünlerinin İmalatı	%44
05 - Kömür ve Linyit Çıkartılması	%7
23 - Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı	%6
14 - Giyim Eşyalarının İmalatı	%5
08 - Diğer Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	%4
28 - Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine Ve Ekipman İmalatı	%4
16 - Ağaç, Ağaç Ürünleri Ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç); Saz, Saman Ve Benzeri Malzemelerden Örülerek Yapılan Eşyaların İmalatı	%3
22 - Kauçuk Ve Plastik Ürünlerin İmalatı	%3
13 - Tekstil Ürünlerinin İmalatı	%1
20 - Kimyasalların Ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	%1
25 - Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Ve Teçhizat Hariç)	%1
24 - Ana Metal Sanayii	%1

Kaynak: Sanayi Genel Müdürlüğü, Türkiye 81 İl Sanayi Durum Raporu, 2015

Sanayi sicil kayıtlarına göre, Edirne ilinde kayıtlı işletmelerde çalışan personel sayısı toplam 16027'dir. Ar-Ge birimi olan firma sayısı 12, çalışan sayısı 32'dir. Kalite kontrol birimi olan firma sayısı 41, çalışan sayısı 202'dir. Toplam personelin %1'i kalite kontrol biriminde istihdam edilmektedir.

Edirne ilinde bulunan sanayi işletmelerinin %48'i Mikro ölçekli, %38'i Küçük ölçekli, %11'i Orta ölçekli, %3'i Büyük ölçekli işletmelerdir.

Personel Sayısına Göre Büyük İşletmeler:

- Modavizyon Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş. Edirne Şubesi (2572 kişi)
- Murat Yapı Tekstil Sanayi ve Ticaret (1406 kişi)
- Birlik Konfeksiyon Ürünleri Sanayi ve Ticaret (828 kişi)

- Kilim Grubu Kartaltepe Mensucat Fabrikası Türk (724 kişi)

- İpekyol Giyim Sanayi Pazarlama ve Ticaret Anonim Şirketi Edirne Fabrika Şubesi (476 kişi)

Organize Sanayi Bölgesi

İlimizde bulunan Edirne Organize Sanayi Bölgesinde 14 işletme üretime geçmiş olup, 550 çalışan vardır. Ağırlıklı sektör grubu; fabrikasyon metal ürünleri imalatı, tekstil ürünlerinin imalatı, ana metal imalatı sanayidir.

Edirne Organize Sanayi Bölgesi : (Sicil No:96)

- 106 hektar büyüklüğünde olup, 2006 yılında tamamlanmıştır.
- Bölgedeki; 40 adet sanayi parselinin 37 adedi tahsis edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 18'i işletme belgesini almış, 14'ü yapı ruhsatı almış, 3'ü yapı kullanım izinlerini almıştır. Hali, hazırda 4 adet yapı ruhsatı almamış parsel var olmakla birlikte, mevcut durumda yatırımcılara satış için boş olan yalnızca 9811 metrekarelik 1 adet parsel bulunmaktadır.
- Üretime geçen parsellerde yaklaşık 420 kişi istihdam edilmektedir.
- Ağırlıklı sektör grubu; fabrikasyon metal ürünlerinin imalatı, ana metal ve tekstil ürünleri imalatı sanayidir.
- Elektrik şebekesi inşaatı tamamlanmış olup, doğalgaz dağıtım şebekesi inşaatına başlanılmamıştır
- Edirne Organize Sanayi Bölgesi (İlave Alan) : (Sicil No:96) Yer Seçimi Komisyonunca seçilen 260 ha.'lık alandan 107 ha.'lık kısmında alt yapı çalışmalarının tamamlandığı ve diğer kısmı için de kamu yararı kararının verilmesinin talep edilmesi üzerine, il genelinde mevcut OSB'lerdeki %75'lik doluluk oranına ulaşılması halinde konunun yeniden değerlendirileceği 12/03/2008 tarihli ve 2882 sayılı yazı ile Edirne OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı'na bildirilmiştir.

Sanayi Siteleri

Edirne İlinde toplam 979 iş yeri için 5 adet Sanayi Sitesi hizmete sunulmuştur.

Tablo-8: Tamamlanan Sanayi Siteleri

SIRA NO	SANAYİ SİTESİ ADI	İŞYERİ SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI	DOLULUK ORANI (%)
1	Edirne Keşan KSS	358	1432	100
2	Edirne Meriç KSS	36	58	81
3	Edirne Merkez KSS	288	576	100
4	Edirne Uzunköprü KSS	198	776	98
5	Edirne Uzunköprü KSS (II..Bölüm)	99	396	100

Kaynak: Sanayi Genel Müdürlüğü, Türkiye 81 İl Sanayi Durum Raporu,2015

Turizm

2015 yılında Edirne ilindeki turizm işletme belgeli konaklama tesislerini 31.527 yabancı, 141.796 vatandaş ziyaret etmiştir. Yabancıların geceleme sayıları 42.745 olurken, vatandaşlarda ise bu rakam 183.698'e ulaşmıştır. Ortalama kalış süresi 1,3 gün olurken; doluluk oranı %27,38 olarak hesaplanmıştır.

2015 yılında Edirne ilindeki belediye belgeli konaklama tesislerini 5.829 yabancı, 175.794 vatandaş ziyaret etmiştir. Yabancıların geceleme sayıları 8.894 olurken, vatandaşlarda ise bu rakam 196.063'e ulaşmıştır. Ortalama kalış süresi 1,1 gün olurken; doluluk oranı %31,75 olarak hesaplanmıştır.

Tablo-9: Edirne İlinde Turizm Konaklama Tesisleri

Konaklama Tesisleri	Tesis Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Turizm Yatırım Belgeli	6	178	358
Turizm İşletmesi Belgeli	22	1084	2119
Belediye Belgeli	36	925	1945

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turizm İstatistikleri, 2015

Tablo-10: Giriş, Çıkış Kapılarının Bağlı Olduğu İl ve Ulaşım Yoluna Göre Giriş Yapan Vatandaş ve Yabancılar

Yıllar	Demiryolu/Vatandaş	Karayolu/Vatandaş	Demiryolu/Yabancı	Karayolu/Yabancı
2012	4.390	893.989	12.018	2.685.118
2013	4.082	1.012.287	11.549	2.828.930
2014	2.889	1.090.396	5.362	3.085.930
2015	2.335	1.210.939	7.368	3.115.577

Kaynak: TÜİK, 2015

1.2. SORUN ALANLARI

1.2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar

1.2.1.1. Açıklamalar

KOBİ'lerin Verimlilik Sorunu

Edirne genelindeki sanayide eski tip enerji motorları ile üretim yapılmaya devam edilmektedir. Firmalar alternatif enerji kaynaklarına yönelmeyi ve yeni tip enerji motorları kullanmayı ekstra maliyet olarak görmemektedir. Aynı zamanda işletmeler verimlilik konularında da bilgi sahibi olmadıklarından ya da önem vermediklerinden verimli üretim yapamamaktadırlar.

Dünyada artan enerji fiyatları karşısında, özellikle enerji yoğun sektörlerde Edirne KOBİ'lerinin rekabet gücünün korunmasına katkı sağlanması ve KOBİ'lerin enerji verimliliği hakkında teşvik edilmesi gerekmektedir.

Firmaların Dış Ticaret Yapabilme Kapasitelerinin Düşük Olması

Edirne, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısı konumunda olmasına rağmen; ihracat rakamlarında aynı performansı sergileyememektedir. Bu durumun temel sebepleri firmaların minimum iş gücü ile üretimlerine devam etme çabaları, yurt dışı satış potansiyellerinin farkında olmamaları ve dış ticaret konusunda yeterli bilgiye sahip olmamalarıdır.

Edirne ili, potansiyelinin oldukça altında bir ihracat performansı sergilemektedir. Yıllar içinde önemli dalgalanmalar gösteren Edirne'nin ihracatı 2015 yılı itibari ile 36 milyon dolara ulaşmıştır. Bu ihracat rakamları ile Edirne, Türkiye'nin toplam 143 milyar dolarlık ihracatından çok küçük pay alabilmektedir ve TR21 Bölgesi'nin ihracat konusunda en zayıf ilidir.

İl Sınırları İçerisinde Bir Adet “Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi” Eksikliği

Edirne sanayisinde gıda ürünlerinin imalatı çok büyük bir paya sahiptir. Sanayi anlamında da ildeki önemli projelerden biri Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasıdır. Keşan Gıda Organize Sanayi Bölgesi'nin kuruluşu için girişimlere başlanmıştır. Keşan Gıda İhtisas OSB'nin kurulması için çalışmalara başlanılmasına rağmen, Paşayığit Mahallesi'ndeki alanın, mera statüsünde olması 'ot bedeli' denilen bir sorunla karşılaşılmasına neden olmuş ve gerekli ilerleme sağlanamamıştır.

Edirne Organize Sanayi Bölgesi'nin Mevcut Durumu

Edirne'de sadece bir adet organize sanayi bölgesi, bir teknopark ve bir lojistik merkezi yer almaktadır. Edirne Organize Sanayi Bölgesi'nin 40 adet parselden 39 parselin tahsisi yapılmıştır. Parsellerin tamamına yakınının satılmış olsa da firmaların bazıları henüz faaliyete geçmemiştir.

Edirne OSB, Avrupa Birliğine, ana yollara ve sınır kapılarına çok yakın olması, tarımsal ve hayvansal hammaddelere ulaşımının kolay olması ve firmaların ihtiyaç durumunda destek alabilecekleri Trakya Teknopark'ın aynı ilde bulunması bağlamında önemli avantajlar barındırmaktadır. Öte yandan, OSB'de karayolları yetersizliği ve arıtma tesisinin olmaması gibi sıkıntılar da mevcuttur. Edirne ilindeki OSB'de atık su arıtma tesisi kurulması için Kalkınma Ajansı ile birlikte çalışmalar devam etmektedir.

OSB'nin çekici olmayışı, yollarının bozuk oluşu gibi sorunlar nedeniyle OSB ivme kazanmamaktadır. OSB'deki yatırımların çoğu Edirneli girişimciler tarafından değil, diğer illerden gelen girişimciler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yer Seçimi Komisyonunca seçilen 260 ha.'lık alandan 107 ha.'lık kısmında alt yapı çalışmalarının tamamlandığı ve diğer kısmı için de kamu yararı kararının verilmesinin talep edilmesi üzerine, il genelinde mevcut OSB'lerdeki %75'lik doluluk oranına ulaşılması halinde konunun yeniden değerlendirileceği 12/03/2008 tarihli ve 2882 sayılı yazı ile Edirne OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı'na bildirilmiştir.

Turizm Sektöründe Hizmet Kalitesinin Yetersizliği

Kalkınma Bakanlığı Onuncu Kalkınma Planı, Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Trakya Kalkınma Ajansı Turizm Master Planı, booking.com ve trip advisor.com turizm internet siteleri konaklama tesisleri değerlendirmeleri ve Edirne Yatırım Destek Ofisi tarafından hazırlanan "Edirne İli Turizm İşletmelerinin Analizi" isimli çalışmada yürütülen saha çalışmalarında tespit edilen sorunlar dikkate alındığında "Turizmde Hizmet Kalitesinin Arttırılması"na yönelik kapsamlı ve ilgili tüm kurumları içine alan ortak bir program yürütülmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda, Edirne İl Yatırım Komitesi gündemine alınan bu sorun ile ilgili olarak Trakya Kalkınma Ajansı koordinasyonunda Edirne Belediye Başkanlığı, Edirne Ticaret ve Sanayi Odası, Edirne Ticaret Borsası, Trakya Üniversitesi, Edirne İl Kültür ve Turizm

Müdürlüğü, Edirne Esnaf ve Sanatkârları Odaları Birliği ve Edirne İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında oluşturulması planlanan konsorsiyum ile “Turizm Sektöründe Eğitim Seferberliği Programı” düzenlenmesi planlanmaktadır.

Edirne Merkez’de Kurulması Planlanan “Kültür, Kongre ve Fuar Merkezi”nin Eksikliği,

Tarih ve kültür hazinesi çok zengin olan Edirne, toplantı ve kongrelere ev sahipliği yapmaktadır. Edirne; konaklama hizmeti, Avrupa ülkelerine yakınlık, doğal güzellikler, uygun iklim koşulları ve alternatiflerine göre maliyet avantajı ile kongre turizmi açısından ideal bir destinasyondur. Bölgenin İstanbul ve Doğu Avrupa pazarına hizmet edecek şekilde başta Edirne Merkez olmak üzere kongre turizmi açısından altyapısının geliştirilerek pazarlanması gerekmektedir.

Milli Emlak, Sarayakpınar köyü yolu üzerinde bulunan Edirne Merkez ilçesine 2-3 km mesafede olan Edirne Cezaevi yakınlarında 180 dönümlük arazinin Kültür ve Turizm Bakanlığı’na tahsisi yapmıştır.

Bölgede Şeker Pancarı ve Şeker Üretimi İçin Büyük Önem Taşıyan “Alpullu Şeker Fabrikası”nın Atıl Durumda Olması,

1926'da ülkenin şeker ihtiyacını karşılamak amacıyla Kırklareli 'de üretime başlayan Alpullu Şeker Fabrikası, 2013 yılında Trakya'da çiftçilerin pancar yerine başka ürünlere yönelmesi nedeniyle üretimine ara vermek zorunda kalmıştır. Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğünce Alpullu Şeker Fabrikası'nın yeniden faaliyete geçmesi için 150 bin ton pancar üretimi yapılması şart koşulmuştur.

Kota sisteminin kaldırılması ve pancar fiyatlarının iyileştirilmesinin çiftçiyi yeniden pancar üretimine yöneltmiştir. Bu kapsamda bölge çiftçileri tarafından yeterli pancar üretimi yapıldığında fabrika tekrar faal hale gelecek, sadece Kırklareli ilinin değil Edirne ilinin ve ilçelerinin de tarım ve hayvancılığına katkı sağlayacaktır. Pancar üretimi, ayçiçeği ve buğday gibi ürünlere alternatif olabilecektir.

İpsala'da Bulunan Kaplıca Suları Kaynağı ile İlgili Olarak Çalışmaların ve Tanıtımın Yeterli Olmaması

İpsala Belediyesi, jeotermal kaynak ve doğal mineralli su aranmasına ilişkin Edirne Valiliğinden alınan ruhsatla termal su arama çalışmalarına başlamıştır. İlçenin hemen karşısında sınırın diğer yanında Yunanistan'da termal kaplıca tesisleri olması, termal su kaynaklarına ulaşılma ihtimalini yükseltmektedir. Termal su kaynaklarına ulaşıldığında, bölgede termal tesis yatırımlarının yapılması gerekecektir. Bu kapsamda ilçenin jeotermal özelliklerinin ön plana çıkarılarak yatırım promosyonunun şimdiden yapılarak, termal tesis yatırımcılarının bölgeye çekilmesi gerekmektedir.

İpsala Pirinci ile İlgili Olarak Markalaşma Çalışmalarının Yetersiz Kalması,

Edirne ilinin coğrafi olarak üç önemli Nehrin (Meriç, Tunca, Arda) birleşim noktasında olması ve verimli topraklar üzerinde kurulu bulunması nedeniyle önemli miktarda tarımsal üretim gerçekleşmektedir. Bu gün için yaklaşık olarak Türkiye çeltik üretiminin % 50'si, yağlık ayçiçeği üretiminin % 25'i ve buğday üretiminin % 3'ü Edirne'de gerçekleşmektedir.

Buna bağlı olarak da İl sanayinin gelişimi tarıma dayalı sanayi şeklinde oluşmuştur. Bu gün için sanayi siciline kayıtlı 379 işletmenin; 48 adedi pirinç üretimi yapan işletmelerden oluşmaktadır.

Coğrafi işaretli İpsala Pirincinin ülke genelinde tanınması için pazarlanması ve ticarileşmesi büyük önem arz etmektedir. Ürünlerin çuvallarda değil, paketlerde satılması gerekmektedir. Pirincin marka değerini arttırarak ülke pazarında hak ettiği değere ulaşması gerekmektedir. İlçe içinde pirinç satışı yapan mağazalar yok seviyesindedir.

1.2.1.2. Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşandığı Sektörler
1	KOBİ'lerin Verimlilik Sorunu	İmalat Sektörü
2	Firmaların Dış Ticaret Yapabilme Kapasitelerinin Düşük Olması	İmalat Sektörü
3	İl Sınırları İçerisinde Bir Adet “Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi” Eksikliği	Gıda Sektörü
4	Edirne Organize Sanayi Bölgesi'nin Mevcut Durumu	İmalat Sektörü
5	Hizmet Kalitesinin Yetersizliği	Hizmetler Sektörü
6	Edirne Merkez'de Kurulması Planlanan ve Kalkınma Bakanlığı 2017 Çalışma Programına Alınan “Kültür, Kongre ve Fuar Merkezi”nin Eksikliği	Hizmetler Sektörü
7	Bölgede Şeker Pancarı ve Şeker Üretimi İçin Büyük Önem Taşıyan “Alpullu Şeker Fabrikası”nın Atıl Durumda Olması	Gıda Sektörü
8	İpsala'da Bulunan Kaplıca Suları Kaynağı ile İlgili Olarak Çalışmaların ve Tanıtımın Yeterli Olmaması	Hizmetler Sektörü
9	İpsala Pirinci ile İlgili Olarak Markalaşma Çalışmalarının Yetersiz Kalması	Hizmetler Sektörü

1.2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler)

1.2.2.1. Açıklamalar

Hızlı Tren Yatırımları Tamamlandığında İl Genelinde Hizmetler Sektörünün Artan Talep Karşısında Yetersiz Kalması

Mevcut durumda sorun alanları bölümünde açıklanan “*Hizmet Kalitesinin Yetersizliği*” sorun alanı ile ilgili bir çalışma yapılmadığı takdirde 2020 yılında tamamlanması hedeflenen İstanbul-Edirne Hızlı Tren hattı ile ilimize gelmekte olan yerli/yabancı turistlerin sayısında yaşanacak olan artış ile hizmetler sektörü kapasitesinde ortaya çıkabilecek bir yetersizlik il ekonomisinde ortaya çıkacak potansiyel iyileşmelerin önüne geçecektir.

Bu nedenle, hizmetler sektöründe yapılması planlanan eğitim seferberliğinin 2020 yılına kadar tamamlanarak ilimizin yerli/yabancı turist sayısında yaşanacak artışa hazırlıklı olması gerekmektedir.

Keşan Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin Açılmaması

Edirne ili Keşan ilçesinde açılması planlanan Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi için mevzuat açısından aşılması gereken engeller aşılamadığı takdirde İstanbul-İzmir yolu üzerinde büyük stratejik öneme sahip OSB alanında ilçenin ve dolaylı olarak ilin ekonomik gelişmesinde büyük fayda sağlayacak büyük fırsatlar kaçırılmış olacaktır.

Meriç Nehri Kenarındaki İşletmelerin Nehir Taşkınlarından Olumsuz Etkilenmesi

Edirne ili ekonomisi için yerli /yabancı turistler için büyük bir cazibe merkezi olan Meriç Nehri kenarındaki kafe, restoran tarzı işletmeler yılın belli dönemlerinde yağışların fazla olması sebebi ile yaşanan taşkınlardan olumsuz yönde etkilenmektedir. Taşkınların önlenmesine yönelik olarak DSİ 11. Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan projeler bir an önce tamamlanmadığı takdirde taşkın riski sebebiyle bölgedeki işletmeler kapasitelerinin geliştirme yoluna gitmeyecektir.

1.2.1.3. Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşanması Muhtemel Sektörler
1	Hızlı Tren Yatırımları Tamamladığında İl Genelinde Hizmetler Sektörünün Artan Talep Karşısında Yetersiz Kalması	Hizmetler Sektörü
2	Keşan Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin Açılmaması	Tüm Sektörler
3	Meriç Nehri Kenarındaki İşletmelerin Nehir Taşkınlarından Olumsuz Etkilenmesi	Hizmetler Sektörü

1.3. HEDEFLER

1.3.1. Açıklamalar

Kobi Verimliliğinin artırılması amacı ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri, Sanayi İl Müdürlüğü ve Üniversite gibi bölge paydaşları ile işbirlikleri tesis edilerek firmaların verimlilik analizleri yapılacak ve reçeteler hazırlanacaktır. İldeki firmalarımızın verimli üretime geçerek enerji, süreç, finans, yönetim ve operasyon kaynaklı maksimum verimlilik sağlayarak kayıplarının finansal ve operasyonel kayıplarının azaltılması hedeflenmektedir.

Dış ticaret yapabilme potansiyeli bulunan az yapmış ya da hiç yapmamış işletmeler için düzenlenecek programlar ile firmaların dış ticaret yapabilme ve pazar yaratabilme kabiliyetleri geliştirilerek belli bir süre danışmanlık sağlanmasının ardından Dış Ticaret yapma konusunda kendi ayakları üzerinde durabilen firmaların ortaya çıkarılması sağlanacaktır.

Bölgemizde zayıf olan Girişimcilik Ekosistemi için eğitim programları düzenlenecek, ayrıca girişimcilerin iş kurma konularında destek ve danışmanlık sağlayarak melek yatırımcılar vasıtasıyla finans bulmada sorun yaşayan girişimciler için de Melek Yatırımcı platformu kurulması sağlanacaktır.

İlimizde üretimi yapılan standart ürünlerin dışında bölgede uygulanabilirliği, verimi ve maddi getirisi yüksek tarımsal ürün üretme potansiyeli araştırılarak bölgenin gerçekleştirme kabiliyeti bulunan ürünler tespit edilerek kurumsal işbirlikleri ile bu ürünlerin üretim yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

1.3.2. Tablo

No	Hedef	Gösterge
1	KOBİ Verimliliğinin Artırılması	*En az 70 Firmanın Etütlerinin Yaptırılması *Alternatif Maliyetler Dokümanı
2	Firmaların Dış Ticaret Yapabilme Kapasitelerinin Artırılması	7 Dış Ticaret Okulu Programı Gıda Sektörü: 30 Firma İmalat Sektörü: 30 Firma Tarım Makineleri: 30 Firma
3	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi	20 adet Melek Yatırımcı Bulunması 30 Adet girişimcinin iş kurmasını sağlamak 70 Adet Girişimcilik Eğitimi
4	Edirne il yatırım komitesi tarafından belirlenmiş olan 4 ürün için coğrafi işaret başvurularının yapılması. Ulusal düzeyde tanıtım ve pazarlama potansiyeli bulunan en az 3 ürünün tespit edilmesi.	1 Adet Süt ve Süt Ürünleri Platformu Kurulması 4 Adet Yöresel Ürünün Coğrafi İşaret Başvuru Süreçlerinin Takip Edilmesi Süt ve Süt Ürünleri ile Trakya Kıvırcığı Konusunda 1'er adet komisyon kurulması.

2. 2017 YILI EYLEM PLANI

No	Yöneldiği Sorun Alanı	Eylemler	Sorumlu Kuruluşlar	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Ay Olarak)
1	İşletmelerde Verimlilik Sorunu	En az 10 Firmanın Verimlilik Etütlerinin Yapıtılması ve Alternatif Maliyetler Dokümanı hazırlanması	Edirne YDO 1.Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü 2.Namık Kemal Üniversitesi 3.Organize Sanayi Bölgeleri 4. Ticaret ve Sanayi Odaları/Borsaları	200.000 TL	02.01.2017-31.12.2017
2	Firmaların Dış Ticaret Yapabilme Kapasitelerinin Düşük Olması	Gıda, İmalat ve Tarım Makinaları sektörlerinde çalışan toplam 30 Firmaya Yönelik 1 Dış Ticaret Okulu Programı Düzenlenmesi	Edirne YDO 1. Ticaret ve Sanayi Odaları/Borsaları 2.Edirne Organize Sanayi Bölgesi	100.000 TL.	01.06.2017-31.12.2017
3	Girişimcilik Ekosisteminin Zayıf Olması	Melek Yatırımcı Platformu Kurulması ve 3 adet Melek Yatırımcı Bulunması, 3 Adet girişimcinin iş kurmasının sağlanması ve Let's Up Programı Düzenlenmesi, 10 Adet Girişimcilik Eğitimi düzenlenmesi	Edirne YDO 1. Ticaret ve Sanayi Odaları/Borsaları 2.Edirne Organize Sanayi Bölgesi 3.Trakya Üniversitesi	200.000 TL	02.01.2017-31.12.2017

4	Hizmetler Sektörü İhtiyaçları Dâhilinde Eğitim Programları Açılması	<p>- Hizmetler Sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ihtiyaç duyduğu eğitimlerin tespit edilmesi</p> <p>- Tespit edilen eğitim programlarının il genelinde ihtiyaç duyan işletmelerde uygulanması</p> <p>- İşletme çalışanlarının almış olduğu eğitimler sonucunda bir denetim mekanizması kurulması</p> <p>- Eğitim alan işletmelerin tanıtımlarının yerel ve ulusal düzeyde tanıtımlarının yapılması</p>	<p>Edirne YDO</p> <p>1. Edirne Valiliği</p> <p>2. Edirne Belediye Başkanlığı</p> <p>3. İl ve İlçe Ticaret ve Sanayi Odaları</p> <p>4. Edirne Esnaf ve Sanatkarları Birliği Genel Sekreterliği</p> <p>5. Edirne Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü</p> <p>6. Özel Sektör Temsilcileri</p> <p>7. İlgili STKlar</p>	200.000 TL	01.06.2017-31.12.2017
5	Süt ve Süt Ürünleri ile Trakya Kıvırcığı Konusunda 1'er adet komisyon kurulması.	Süt ve Süt Ürünleri İle Hayvancılık Alanında Bölgesel Değerlerin Yeterince Tanıtılmaması	<p>1. Trakya Kalkınma Ajansı</p> <p>2. İl ve İlçe TSO ve TB'ler</p> <p>3. Edirne Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü</p> <p>4. Trakya Üniversitesi</p> <p>5. İlgili Birlik ve Kooperatifler</p> <p>6. Sektör Temsilcisi Üreticiler</p>	100.000 TL	01.01.2017-31.12.2017

6	Edirne il yatırım komitesi tarafından belirlenmiş olan 4 ürün için coğrafi işaret başvurularının yapılması. Ulusal düzeyde tanıtım ve pazarlama potansiyeli bulunan en az 3 ürünün tespit edilmesi.	İle Özgü Değerlerin Ulusal Düzeyde Tanıtımı Konusundaki Eksiklikler	<ol style="list-style-type: none">1. Trakya Kalkınma Ajansı2. Edirne Belediye Başkanlığı3. Edirne Ticaret Borsası4. Edirne Esnaf ve Sanatkârları Odaları Birliği5. Trakya Üniversitesi6. Edirne İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	100.000 TL	01.01.2017-31.12.2017
---	--	---	--	------------	-----------------------

TABLÖLAR

Tablo 1: Kişi Başına İhracat ve İthalat Rakamları, 2015

Tablo 2: İhracat ve İthalat Rakamları, 2016

Tablo 3: Temel İşgücü Göstergeleri, 2013

Tablo 4: Gayrisafi Yurtiçi Hasıla, iktisadi faaliyet kollarına göre, NACE Rev.2, Cari Fiyatlarla (Bin TL), 2014

Tablo 5: Girişimlerin Sektörel Dağılımı, 2015

Tablo 6: Edirne İmalat Sanayii İstihdam Rakamı, 2015

Tablo 7: Edirne İlinde Sanayi İşletmelerinin Sektörel Dağılımı, 2015

Tablo 8: Tamamlanan Sanayi Siteleri, 2015

Tablo 9: Edirne İlinde Turizm Konaklama Tesisleri, 2015

Tablo 10: Giriş, Çıkış Kapılarının Bağı Olduğu İl ve Ulaşım Yoluna Göre Giriş Yapan Vatandaş ve Yabancılar, 2015

GRAFİKLER

Grafik 1: Edirne İhracatı ve İthalatı, 2011-2016

KAYNAKÇA

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), <https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/>

T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü, Türkiye 81 İl Sanayi Durum Raporu, 2015, <https://sgm.sanayi.gov.tr/DokumanGetHandler.ashx?dokumanId=83c1b741-8ad8-4129-b0ec-ba4a03f1f1dc>

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turizm İstatistikleri, <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9851/turizm-istatistikleri.html>

Trakya Kalkınma Ajansı, Rekabet Analizi, http://www.trakya2023.com/uploads/docs/rekabet_analizi.pdf

Trakya Kalkınma Ajansı, Edirne Kalkınma ve Rekabet Gücü Gündemi Projesi Raporları,2016, <http://www.trakya2023.com/uploads/docs/4112016aKtKI9.pdf>

Trakya Kalkınma Ajansı, Bölgesel Kalkınma Dinamikleri: Edirne İçin Orta Gelir Tuzağından Çıkış Stratejileri ve 2023 Senaryoları, <http://www.trakya2023.com/uploads/docs/922016C53ms2.pdf>